Non Solus

19 februari 2023

Heimwee.

Aanstellerij en het gaat vanzelf wel over. Bij het groeiproces van kinderen komt het bij vele kinderen als angstig psychische verschijnsel zich aandienen zoals nog velen andere ontdekkingen.
Opmerkelijk is wel dat heimwee in het algemeen gezien wordt als door hen die er me geconfronteerd worden overwegend thuis willen verblijven. Bij mama willen zijn, of in de eigen slaapkamer willen zijn. Bij velen gaat het ook wel over. Soms snel en bij een beperkter aant6al kan het tot ernstiger depressie leiden.

Het denken over heimwee is onverwacht in mijn dagelijks patroon in geslopen door het luisteren naar muziek van Dvorák: "Largo New World 9de Symphonie". Muziek waar ik veel van hou. Mij nooit zo verdiept heb in de tekst. Wel wist dat Dvorák drie jaar in Amerika getracht heeft zijn denken over muziek Amerikaanse bodem te geven.
Het werken en gewennen van Dvoráks werd een mislukking door een niet te stuiten gevoelen van heimwee. Heimwee naar zijn huis, Het huis waar hij opgroeide in Tsjechië. Het huis van zijn moeder en zijn vader. Het huis van zijn negen broers en zussen. Het huis van de resterende familie en vele vrienden. Het land en de landen in Europa waar de muziek, vooral zijn muziek een ziel had. In Amerika niet. Hij was wel gezien als componist, had een directie aanstelling van het New Yorks concert gebouw. Hij wordt zelfs depressief, het componeren gaat niet meer. Het is over, hij wil en gaat terug naar zijn vaderland zijn huis. Dvorák had geweten kunnen hebben wat de componist Offenbach in Amerika had ervaren.
'Amerika triomfeert over materie, maar negeert alle dingen die de geest bekoren'. Na twee maanden rondreizen in de Verenigde Staten had operettekoning Jacques Offenbach zijn oordeel over de Nieuwe Wereld klaar. De componist van burleske cancan en spitse variété vatte in 1877 zijn mening over de Amerikaanse cultuur treffend samen: 'Het huidige Amerika is als een reus die weliswaar de fysieke perfectie bereikt, maar die ook iets mist: een ziel. En de ziel van een volk is kunst, de uitdrukking van het gedachtegoed in de meest verheffende vorm.'

Met zijn besluit komt het willen muziek maken weer terug. Hij componeert: "

Dvořák - Symphony No. 9 in E Minor "From the New World"
Orkest

Druk ctrl en daarna met muis klikken en ctrl in gedrukt houden.

DVORAK - LARGO - NEW WORLD SYMPHONY - ORGAN ...

Orgel

Druk ctrl en daarna met muis klikken en ctrl in gedrukt houden.

Liedtekst

Going home, going home
I'll be going home
Quiet light, some still day
I'm just going home
It's not far, just close by
Through an open door
Work all done, care laid by
Going to fear no more
Mother's there expecting me
Father's waiting, too
Lots of folk gathered there
All the friends I knew
All the friends I knew
Nothing's lost, all's gain
No more fret nor pain
No more stumbling on the way

No more longing for the day
Going to roam no more
Morning star lights the way
Restless dreams all done
Shadows gone, break of day
Real life just begun
There's no break, there's no end
Just a living on
Wide awake with a smile
Going on and on
Going home, going home
I'll be going home
It's not far, just close by
Through an open door
I'm just going home
Going home...

Eenvoudige vertaling naar het Nederlands.

Naar huis, naar huis
Ik ga naar huis
rustig licht, sommige stille dag
Ik ga gewoon naar huis
Het is niet ver, gewoon dichtbij
Door een openstaande deur
Het werk is gedaan, de zorg is voorbij
Zal niet meer bang zijn
Moeder verwacht me daar
Vader wacht ook oopme
Daar verzamelden zich veel mensen
Alle vrienden die ik kende
Niets is verloren, alle
Geen zorgen of pijn meer
Geen gedoe meer onderweg
Geen zin meer in de dag
Zal niet meer zwerven
Morgenster verlicht de weg
Rusteloze dromen allemaal gedaan
Schaduwen verdwenen, aanbreken van de dag
Het echte leven is net begonnen
Er is geen pauze, er is geen einde
Klaarwakker met een glimlach
Gaat maar door
Naar huis, naar huis
Ik ga naar huis
Het is niet ver, gewoon dichtbij
Door een openstaande deur
Ik ga gewoon naar huis
Naar huis gaan...

Bron: Musixmatch
Songwriters: Craig Leon / Dvorak (dp)

De grote Dvorák gaat bijna ten onder aan heimwee, bij terugkeer hersteld hij zich en is zich zelve weer. Hij is dan 51 jaar oud.
Ik wil Dvorák nog even in mijn Non Solus vast houden. Het roept mij emotie en les of lessen op.

Ik reken mij tot de oudere garde. De bejaarden hebben, soms een beetje traag meningen over en weer. Zo ook over het alleen zijn. Dat komt bij ouderen vanzelfsprekend nog al eens voor. Wij, de bejaarden dus, vinden het alleen zijn niet zo een probleem. We slaan ons er wel door heen.
We missen onze partner of vriend of ga maar door.
Een goede kennis corrigeerde mij op deze stelling en zei: " wij missen ons".
Denk even na wat daarmee bedoeld wordt.
Er zou wel eens een relatief verband kunnen zijn tussen heimwee en dementie. Als we ouder worden kan het zo maar zijn dat we onze vroegere partner, vrienden missen. Verder nog dat we ons ouderlijk huis missen.
Soms leidend tot depressieve verlatenheid. Zelfs voor omstanders een vorm of begin van dementie kan zijn.

Ik was met mijn kinderen vanmorgen in het nieuwe Amare theater in den Haag. Het Residentie Orkest had in haar programma een opgenomen van Felix Mendelssohn: "Symfonie nr. 5 in D op. 107
Deze symfonie is gecomponeerd rond het Reformatie lied van Maarten Luther. Mendelssohn had wat met het protestantisme en maakte deze symfonie met veel muziek, los van Luther. Maar in de laatste twee delen komt alles ter ere van Luther en God als een explosie tot uit barsting,
Als elf jarig knulletje schreef ik in mijn moeders album; "Een vaste burcht is onze God". En als negen jarig manneke kon ik het lied op hert orgel spelen.
Wat ik schreef en speelde en wat mij hierbij gevoelens op riepen kan nagelezen worden in mijn Non Solus van 24 oktober 2021.
Vanmiddag voelde ik even heimwee, gemis naar het vroegere. Heel even.
Waarom waren zovelen ontroerd vanmiddag??
Ik wil toch niet terug. Non Solus

Nicolaas Overbeeke Nieuwerkerk aan den IJssel